

W pierwszym kwartale 2011 r. w ramach **dyżurów prawników i doradcy międzykulturowego** udzielono porad 117 osobom, w 156 sprawach. 81 spraw dotyczyło osób w procedurze o nadanie statusu uchodźcy, 62 – osób, które uzyskały ochronę uzupełniającą, 12 – status uchodźcy, 1 – zgody na osiedlenie. Porad udzielono 44 kobietom i 73 mężczyznom. Najwięcej klientów, którym udzielono porad pochodziło z Czeczenii – 64, udzielono także pomocy po 8 osobom z Białorusi i z Inguszetii, 6 osobom z Gruzji, 5 – z Rosji, po 3 osobom z Indii i Pakistanu, po 2 osobom z Afganistanu, Chin (Tybetu), Dagestanu, Iranu, Irak, Nigerii i Sri Lanki. W pozostałych sprawach pomoc została udzielona osobom pochodzącym z: Kenii, Kuby, Nepalu, Togo, Ugandy i Ukrainy.

W ramach **Centrum Wolontariatu** odbyły się **173 wizyty lekarskie** w obecności tłumacza. Poza tym, wolontariusze towarzyszyli cudzoziemcom podczas załatwiania spraw w urzędach oraz spraw życia codziennego.

W ramach projektu „**Dzieci dla integracji – warsztaty międzykulturowe**”, w którego realizację zaangażowani są wolontariusze z Centrum Wolontariatu, odbyło się w I kwartale 10 dni zajęć dla dzieci czeczeńskich i polskich: 1 zajęcia integracyjne, 9 warsztatów filmowych, 4 warsztaty muzyczne, 6 warsztatów plastycznych, 4 warsztaty aktorskie, 2 warsztaty taneczne oraz 4 zajęcia kulinarne – w tym 2 razy wspólne polsko – czeczeńskie gotowanie w siedzibie Ochotniczej Straży Pożarnej w Brwinowie, które odwiedzili mieszkańcy Brwinowa i okolic. W projekcie biorą udział dzieci czeczeńskie z ośrodka w Mosznach (ok. 30 dzieci) i dzieci polskie z Brwinowa i okolic (większość to wychowankowie Gminnego Ośrodka Pracy z Rodziną). Ponadto od lutego do ośrodka przyjeżdżają na praktyki studentki psychologii międzykulturowej, które uczą 2 grupy (męską i żeńską) języka polskiego.

W I kwartale SIP rozpoczął działania w ramach projektu **„Europejska lokalna współpraca na rzecz integracji”** realizowanego przez Międzynarodową Organizację do spraw Migracji z siedzibą we Francji. Udział w nim bierze osiem europejskich krajów: Francja, Niemcy, Włochy, Belgia, Hiszpania, Węgry, Czechy oraz Polska. W Polsce partnerami projektu są Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji, Mazowiecki Urząd Wojewódzki i Stowarzyszenie Interwencji Prawnej. Ogólnym celem projektu jest wzmocnienie dwukierunkowego procesu integracji poprzez kształtowanie strategii integracyjnych pomiędzy obywatelami państw trzecich a społeczeństwami przyjmującymi. Projekt będzie trwał do czerwca 2012 roku. W dniach 21-23 marca 2011 w Marsylii odbyło się pierwsze spotkanie komitetu wykonawczego projektu "Europejska lokalna współpraca na rzecz integracji".

W I kwartale swoje działanie kontynuowało **Centrum Informacyjne dla Cudzoziemców** zarówno w siedzibie Stowarzyszenia, jak i w Wydziale Spraw Cudzoziemców MUW. Punkt w siedzibie Wydziału obejmuje zarówno stanowisko pracowników Stowarzyszenia, jak i Punkt Informacyjny, w którym pracują urzędnicy Wydziału. W I kwartale 527 osób skorzystało z pomocy prawników i doradców w Centrum Informacyjnym Stowarzyszenia Interwencji Prawnej (w biurze SIP oraz na stanowisku SIP w MUWie), zaś 580 osób w Punkcie Informacyjnym Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego (w sumie 1107 osób).

W ramach projektu **„Różni ale równi – badania nad równym traktowaniem cudzoziemców w Polsce”** (będącego kontynuacją projektu „Sąsiedzi czy intruzi – badania dyskryminacji cudzoziemców w Polsce”) w I kwartale 2011 roku prowadzone były następujące działania:

Kontynuowana była sprawa dyskryminacji i molestowania w miejscu pracy. Przedstawicielka SIP spotkała się z pełnomocnikiem i cudzoziemcem celem ustosunkowania się do odpowiedzi na pozew. Omówiono kwestie związane z kolejną rozprawą. Sąd oddalił powództwo uznając, że nie doszło do dyskryminacji ze względu na narodowość, nie miało też miejsca molestowanie czy mobbing, a cudzoziemiec był traktowany podobnie jak inni pracownicy. Złożona została apelacja.

Kontynuowana była druga sprawa dot. dyskryminacji i molestowania w miejscu pracy. Odbyła się pierwsza rozprawa, podczas której strona pozwana przedstawiła odpowiedź na pozew. Z uwagi na konieczność zapoznania się ze stanowiskiem i doprecyzowanie żądań oraz zapewnienia tłumacza z języka arabskiego dwie kolejne rozprawy zostały odroczone.

Zakończona wyrokiem została także sprawa dyskryminacji cudzoziemki w dostępie do mieszkań. WSA oddalił skargę uznając, że przepisy uchwały Pruszkowa nie są dyskryminujące i mimo niekorzystnej praktyki urzędu wszyscy mieszkańcy mają równy dostęp do lokali komunalnych.

Kontynuowana była sprawa trzech cudzoziemców zatrzymanych i znieważonych przez Policję. W jednej sprawie sąd uchylił postanowienie o umorzeniu postępowania w sprawie bezprawnego zatrzymania, w drugiej orzekł o bezprawnym zatrzymaniu cudzoziemca. Po otrzymaniu pisemnego uzasadnienia rozważana jest możliwość ubiegania się o odszkodowanie.

Wystosowane zostało także pismo do odpowiednich instytucji w sprawie utrudnień, na jakie napotykają niektórzy cudzoziemcy nie posiadający nr PESEL przy wykupie leków refundowanych przez NFZ.

Podjęta została interwencja w sprawie odmowy dostępu do opieki medycznej w nagłym przypadku, cudzoziemce przebywającej w Polsce na podstawie Karty Polaka. Wystosowane zostało pismo, a przy kolejnej wizycie kobiecie towarzyszyła wolontariuszka Stowarzyszenia. Dzięki interwencji cudzoziemka została przyjęta przez lekarza i wykonane zostały stosowne badania.

Przedstawicielka SIP uczestniczyła w szkoleniu dot. testów dyskryminacyjnych oraz włączyła się w działania związane z tzw. europejską nocą testów, podczas której przetestowane zostanie czy osoby o innym kolorze skóry są dyskryminowane w dostępie do usług – wejściach do klubów nocnych. Odbyły się dwa spotkania przedstawicieli organizacji biorących udział w akcji, dokonano selekcji i przeszkolono testerów, uzgodniono działania PR-owe. Następnie przedstawicielka SIP wzięła udział w tzw. nocy testów. Na 8 klubów w 3 odmówiono wejścia parze „czarnych” testerów, podczas gdy „biali” mogli bez problemu dostać się do lokalu. Akcja była szeroko opisywana w mediach, przedstawicielka SIP udzieliła krótkiego wywiadu dziennikarzowi GW. Wysłano pisma do klubów z wyjaśnieniami dot. kwestii dyskryminacji i zaproponowano współpracę. Noc Testów wywołała dyskusję nt. selekcji w klubach. Pełnomocniczka Prezydenta m.st. Warszawy ds. równego traktowania uczestnicząca w akcji jako tzw. moral witness zorganizowała spotkanie w UM, w którym uczestniczyła przedstawicielka SIP. Wzięła ona także udział w spotkaniu w Fundacji

Helsińskiej z prezesem Europejskiej sieci organizacji pozarządowych działających przeciwko rasizmowi (European Grassroots Antiracist Movement – EGAM), który przyjechał z wizytą do Polski.

Kontynuowana była współpraca w ramach programu m.st. Warszawy „Warszawa Różnorodna”. Przedstawicielka SIP uczestniczyła w kolejnym spotkaniu grupy roboczej, na której opracowywane były priorytety Programu.

Odbyło się również kolejne spotkanie organizacji pozarządowych – Komisji Dialogu Społecznego z Pełnomocnikiem Prezydenta m.st. Warszawy ds. równego traktowania. Zgłoszono kwestie, którymi Komisja mogłaby się zająć w bieżącym roku, min. dotyczące polityki mieszkaniowej miasta względem cudzoziemców.

Kontynuowana była również współpraca w ramach Koalicji na Rzecz Równych Szans.

Przedstawicielka SIP opracowała komentarz do wyroku NSA w spr. odmowy przyznania cudzoziemce świadczeń rodzinnych, który następnie został umieszczony na portalu www.prawaczlowieka.edu.pl.

Poza tym, przedstawiciele SIP uczestniczyli w konferencji "Mowa nienawiści wobec mniejszości w polskim internecie. O konieczności i konsekwencjach monitoringu", organizowanej przez Fundację Wiedza Lokalna. Prezes SIP wystąpił z prezentacją dot. kwestii prawnych mowy nienawiści w internecie.

Spotkania/ Konferencje/Wydarzenia

15 i 17 stycznia – wystąpienie prezesa SIP pt. „Gromadzenie i przetwarzanie danych dotyczących dyskryminacji” na seminarium pt. „Identyfikowanie i przeciwdziałanie dyskryminacji” organizowanym przez Urząd m.st. Warszawy;

24 stycznia przedstawicielka SIP wzięła udział w konferencji dot. wsparcia ofiar tortur i innych traumatycznych przeżyć zorganizowanej przez Międzynarodową Inicjatywę Humanitarną;

26 stycznia – prezes SIP uczestniczył w konferencji pt. „Prawo do ochrony zdrowia dla imigrantów – wyzwania i rozwiązania” organizowanej przez Międzynarodową Organizację ds. Migracji;

27 stycznia – uczestnictwo prezesa SIP w seminarium pt. „Badania Mystery Shopper w administracji publicznej” organizowane przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne;

28 stycznia – udział prezesa SIP w konferencji pt. „Migrantki, ekonomia, integracja”, organizowanej przez Instytut Spraw Publicznych;

10-12 lutego – prawnik SIP brał udział w konferencji w Bonn pt. „Perspectives of the Protection of Refugees in the EU” zorganizowanej przez Akademię Protesntancką w Nadrenii wraz z Churches’ Commission for Migrants in Europe oraz Ecumenical Department of the Protestant Church in Rhineland oraz Department Social life and Integration of the Diakoni Rheinland-Westfalen-Lippe e.V.

16 lutego – udział prezesa SIP w seminarium „Strategic Dialogue with Civil Society” organizowanym przez Ambasadę USA w Warszawie;

17 lutego – udział prezesa SIP w „II Krajowym spotkaniu w sprawie eliminowania pracy przymusowej w Polsce” organizowanym przez Ośrodek Badań Handlu Ludźmi Uniwersytetu Warszawskiego;

18 lutego – udział prezesa SIP w seminarium „Praktyki Integracji. Wypracowanie Metod i Narzędzi do Oceny Skuteczności Polityki Integracyjnej” organizowanym przez Caritas Polska;

21 lutego przedstawicielka SIP wzięła udział w spotkaniu w Agorze dot. obecności migrantów w Polsce.

23 lutego – prawniczka CIC uczestniczyła w konferencji „Let me help you, dear Foreigner” zorganizowanej przez Międzynarodowe Centrum Wiedzy o Imigracji i Integracji przy Wyższej Szkole Ekonomiczno-Informatycznej w Warszawie.

24 lutego – wystąpienie prezesa SIP pt. „Prawne regulacje dotyczące edukacji dzieci cudzoziemców w polskich szkołach” na konferencji pt. „Edukacja wobec wyzwań

migracyjnych” organizowanej przez Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wielkopolskim;

28 lutego – odbyło się zorganizowane przez SIP seminarium, będące jednocześnie podsumowaniem polskich działań w ramach projektu HUMA network koordynowane przez Lekarzy Świata Frnacja pt. „Poza systemem. Dostęp do ochrony zdrowia nieudokumentowanych migrantów i cudzoziemców ubiegających się o ochronę międzynarodową w Polsce”;

4 marca – wystąpienie prezesa SIP pt. „Mowa nienawiści w internecie – aspekty prawne” na konferencji pt. „Mowa nienawiści wobec mniejszości w polskim internecie. O konieczności i konsekwencjach monitoringu” organizowanej przez Fundację Wiedza Lokalna;

4 marca przedstawicielka SIP wzięła udział w seminarium zorganizowanym przez OBM pt. „Tworzenie tolerancji międzyetnicznej i integracji sąsiedzkiej w europejskich przestrzeniach miejskich”;

9 marca – udział prezesa SIP w konferencja pt. “Organised immigration crime. Challenges for National Security – London Olympics and EURO 2012” organizowanej przez Ambasadę Brytyjską w Warszawie i Centrum Stosunków Międzynarodowych;

21-23 marca w Marsylii odbyło się pierwsze spotkanie komitetu wykonawczego projektu "Europejska lokalna współpraca na rzecz integracji", w którym udział wzięła przedstawicielka SIP.

24-25 marca prawnik SIP wziął udział w Konferencji Ośrodka Badań nad Migracjami UW pt. „Badania migracji w Polsce: stan wiedzy, kierunki i metody”.

25 marca odbyło się spotkanie Pierwszej Damy z dziećmi uchodźców w Pałacu prezydenckim, w którego zorganizowaniu pomógł prawnik SIP.

28 marca przedstawicielki SIP wzięły udział w konferencji IOM i UDSC podsumowującej 2-gi etap ich wspólnego projektu dot. zdrowia osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy (szkolenia dla cudzoziemców oraz dla personelu medycznego, prowadzenie badań wśród pacjentów cudzoziemców);

29 marca doradca CIC wziął udział w spotkaniu roboczym EAPN.

Szkolenia/Badania/Udział w innych projektach

15 stycznia – w SIPie odbyło się szkolenie z tematyki uchodźczej dla nowych wolontariuszy, poprowadzone przez pracowników SIP oraz psychologa z Międzynarodowej Inicjatywy Humanitarnej.

Prawnik SIP wziął udział w dwudniowym szkoleniu zorganizowanym przez OBWE dla osób pracujących z ofiarami traum.

11 lutego w ramach realizowanego przez HFPR projektu edukacyjnego „Weź kurs na wielokulturowość” przedstawicielka SIP wzięła udział w kolejnym spotkaniu Rady Konsultacyjnej, której celem jest opracowanie kompleksowego materiału szkoleniowego z zakresu wielokulturowości, migracji i kompetencji trenerskich dla przedstawicieli I sektora.

11-12 lutego doradca CIC wziął udział w szkoleniu dot. pracy z ofiarami handlu ludźmi w ODIHR. 26-27 lutego – prawniczka Centrum Informacyjnego SIP prowadziła szkolenie z prawa antydyskryminacyjnego "Ochrona praw osób LGBT w świetle standardów Europejskich i krajowych " organizowane w ramach europejskiego projektu Equal-Jus.

19 marca – prezes SIP prowadził zajęcia „Współpraca Straży Granicznej z organizacjami pozarządowymi – podstawy prawne i praktyka” na studiach podyplomowych dla funkcjonariuszy Straży Granicznej „WSPÓŁCZESNE MIGRACJE MIĘDZYNARODOWE” ORGANIZOWANYCH PRZEZ UNIwersytet Warszawski.

Publikacje

1. *Poza systemem. Dostęp do ochrony zdrowia nieudokumentowanych migrantów i cudzoziemców ubiegających się o ochronę międzynarodową w Polsce*, red. A. Chrzanowska, W. Klaus, SIP, Warszawa 2011

2. W ramach serii ARE (Analizy, Raporty, Ekspertyzy) ukazały się:

- W. Klaus, *Integracja – marginalizacja – kryminalizacja, czyli o przestępczości cudzoziemców w Polsce*, (01/2011),

- D. Cegiełka, A. Chrzanowska, W. Klaus, K. Wencel, *Przestrzeganie praw cudzoziemców umieszczonych w ośrodkach strzeżonych. Raport z monitoringu*, (02/2011).

Media

28 stycznia – „Metro” – wypowiedź nt. uprzedzeń Polaków wobec cudzoziemców

16 lutego – „Polsat News” – wypowiedź nt. mowy nienawiści wobec mniejszości narodowych i etnicznych

23 lutego – „Przekrój” – wypowiedź nt. funkcjonowania cudzoziemców w Polsce i ich integracji

25 lutego – „Polsat News” – wywiad nt. możliwości przyjęcia przez Polskę migrantów z innych państw UE

28 lutego – „Panorama” – wypowiedź nt. uchodźców w Polsce

28 lutego – portale: onet.pl oraz wp.pl – wypowiedź nt. praw zdrowotnych migrantów

28 lutego – „Rzeczpospolita” – wypowiedź nt. praw zdrowotnych migrantów

28 lutego – „Gazeta Prawna” – wypowiedź nt. praw zdrowotnych migrantów

3 marca – Program 1 Polskiego Radia – wywiad nt. obecności migrantów w Polsce i Europie oraz problemów, jakie stwarza migracja

30 marca – TOK FM – dyskusja nt. dyskryminacji cudzoziemców w Polsce